

Camp de l'Alzina

Torrelles de Foix

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Al nord-est del castell de Secabecs
Emplaçament
Alçada: Vinya propera al camí d'accés a can Soler de Secabecs
625

Coordenades:

Latitud: 41.43853
Longitud: 1.55657
UTM Est (X): 379412
UTM Nord (Y): 4588445

Classificació

Número de fitxa 08288 - 57
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval Romànic
Segle IX-XIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya
Número inventari Si. CCAA-7466
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: 08288A022600031
Fitxes associades:
[Castell de Secabecs](#)
[Cal Soler de Secabecs](#)
Autoria de la fitxa Ainhoa Pancorbo Picó

Descripció

Lloc d'enterrament o necròpolis medieval situat al barri de les Llambardes, localitzat el mes d'octubre de 1988. Llavors, el propietari de la finca, anomenada Camp de l'Alzina per haver-n'hi hagut una anteriorment, va localitzar dues tombes durant les tasques d'aplanament de les terres per tal d'adequar-les al cultiu vitícola. Ell mateix va comunicar la troballa a l'arqueòleg Josep Mestres i Mercader, vinculat al Museu del vi de Vilafranca del Penedès. Aquest darrer ho va fer saber a en Jordi Vallès, que davant la urgència dels treballs agrícoles, va demanar permís d'intervenció arqueològica al Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya per poder excavar-les.

Del 9 al 12 de novembre i el dia 24 de desembre d'aquell any 1988, es va dur a terme una primera intervenció arqueològica a càrrec de l'arqueòleg Jordi Vallès i Cuevas, que hi va documentar i excavar quatre tombes.

L'any següent, els dies 11,12,18 i 19 de febrer, s'hi va dur a terme una nova intervenció arqueològica, ja que nous treballs d'arranjament per al conreu havien deixat al descobert més cistes. En aquell cas, els treballs van ser dirigits per l'arqueòleg Josep Mª Bosch i Casadevall. Es van documentar 3 cistes, amb una llargada d'1,18 metres (tomba V), 1,80 metres (tomba VI) i 1,02 metres (tomba VII). Es va recuperar una sivella de bronze (35 mm. X 15/10 mm. X 5 mm.) del tipus "placa d'arc el·líptic" en la tomba V (a l'alçada de la pelvis i del cap del fèmur d'un individu infantil).

En els set casos es tractava de tombes en cista excavades a l'argila i amb revestiments de lloses als laterals, la capçalera i els peus. Els esquelets es van trobar en un estat força degradat a causa de l'acidesa del sòl o, en un dels casos (tomba 4) fruit de l'espoliació. Les extremitats superiors van aparèixer col·locades al costat del cos, i en els casos en els quals es conservaven les mans, aquestes estaven disposades a sobre o al costat de la pelvis. No es va localitzar cap tipus de material arqueològic associat a les tombes que pogués aportar informació referent a la seva cronologia, tret de la sivella. Les tombes estudiades van ser desmuntades per tal de prosseguir condicionant el terreny pel cultiu vitícola, per a la qual cosa s'hi van abocar noves terres. Les tombes formaven part d'una necròpolis de cistes que de ben segur seria més extensa. El caràcter puntual i d'urgència d'aquells treballs no van permetre delimitar-la en aquell moment però tot indica que poden trobar d'altres individus inhumats.

Pel que fa a la datació, la tipologia de la sivella, de tradició tardo-romana, s'allarga fins els segles XII i XIII, donant, a l'igual que el tipus d'inhumació en cistes, amb una cronologia molt àmplia dins l'època alt i baix medieval. D'altra banda, la ubicació de la necròpolis en una àrea a la plana és característica d'un hàbitat dispers, en aquest cas associat a l'existència del Castell de Secabecs.

Observacions:

Per accedir-hi, cal agafar la carretera BP-2121 de Vilafranca del Penedès a la Llacuna i seguir per un camí que s'obre a l'esquerra cap al sud-oest, a l'alçada del km 20,5, un cop passat el mas de la Llambarda vella. Cal seguir el camí fins trencar per la primera bifurcació cap a l'esquerra (sud), continuant pel camí que mana a can Soler de Secabecs. Poc abans d'arribar-hi, a l'altura del castell de Secabecs, es localitza la vinya on es troba la necròpolis, en el marge dret del camí, actualment tapada pel cultiu.

Fotografies extretes de l'Inventari de Patrimoni Arqueològic

Bibliografia

GUIDI-SÁNCHEZ, José Javier. "Domus ruralis penetense. Estrategias y formas de hábitat entre Barcelona y Tarragona en el tránsito de la Antigüedad tardía a la Alta Edad Media". Revista d'Arqueologia de Ponent. 20, p.93-123.

LLORAC SANTÍS, S. "Les tombes antropomorfes penedesenques". Gran Penedès. 13, p.4-5.

RIBÉ, Genís; CEBRIÀ, Artur; SENABRE, Maria Rosa. (1990). "Carta Arqueològica de l'Alt Penedès". Vilafranca del Penedès.

RIU MORGADES, J. "Crònica de les comarques de l'Alt i Baix Penedès: Capítol XXXIV: Font-rubí i el seu terme". El 3 de Vuit. 234, p.24.

RIU MORGADES, J. La comarca de l'Alt Penedès: Font-rubí i el seu terme. Vilafranca del Penedès: Edita l'autor, 1987. p.83.

VALLÈS CUEVAS, Jordi (1989). "Camp de l'Alzina. Memòria arqueològica". Servei d'Arqueologia. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. En línia.

<http://invarque.cultura.gencat.cat/Fitxa?index=15&consulta=MCU2KzA4Mjg4...>

